

۱۳۹۹-۱۴۰۰/ RFP05

معاونت برنامه ریزی،
پژوهش و فناوری
اطلاعات؛
دفتر پژوهش و آموزش

فراخوان پیشنهاده برای طرح‌های پژوهشی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور (۵)

عنوان

شناسایی و سنجش نیاز اجتماعات عشایری کوچنده در کشور
در حوزه کتابخانه‌های عمومی: آگاهی‌رسانی، یادگیری مادام‌العمر و فراغت اجتماعی-فرهنگی
برای طراحی کالبد ویژه کتابخانه عمومی عشایر

مهلت ارسال پیشنهاده

دهم مهرماه ۱۳۹۹

فهرست

۲.....	معرفی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور .....
۳.....	عنوان مسئله: اقوام ایرانی، اجتماعات محلی عشایری و کتابخانه عمومی .....
۳.....	شرح مسئله .....
۴.....	هدف‌ها .....
۵.....	قلمرو جغرافیایی و زبانی .....
۵.....	نتایج و خروجی‌های مورد انتظار .....
۵.....	کمیته‌های الزامی برای طرح پژوهشی پیشنهادی .....
۶.....	ویژگی‌های تخصصی پژوهشگران (علاوه بر تجربه) .....
۶.....	معیارهای ارزیابی پیشنهاد .....
۶.....	تاریخ‌ها و جدول زمانی .....
۷.....	سقف اعتبار .....
۸.....	شیوه ارسال پیشنهاد .....
۸.....	راه‌های ارتباطی .....

باسمه‌تعالی

معرفی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور (متشکل از ارکان هیأت‌امنا^۱، دبیرکل، انجمن‌های استان و شهرستان، و دبیرخانه هیأت‌امنا) بر اساس «قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی» (مصوب اسفند ۱۳۸۲) متولی ساخت، تجهیز، بازسازی، توسعه کتابخانه‌های عمومی و مدیریت و نظارت بر اداره آنهاست؛ که به عنوان نهادی فرهنگی (عمومی غیردولتی)، با هدف برآوردن نیاز اطلاعاتی، علمی، آموزشی، فراغتی و تفریحی فرهنگی عموم جامعه ساکن در ایران (فارغ از ملیت و قومیت، نژاد، مذهب، جنسیت، زبان، سن یا طبقه اجتماعی) به ارائه خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی به ایشان می‌پردازد. مطابق این قانون، غیر از کتابخانه‌هایی که در تبصره ۲ ماده ۱۱ استثنا شده‌اند^۲، هر کتابخانه‌ای که به عنوان «کتابخانه عمومی»^۳ در ایران عزیز فعالیت می‌کند، باید زیر نظر نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و مطابق با این قانون اداره شود.

اینک نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برخوردار از شبکه ۳۵۰۴ کتابخانه عمومی (شامل ۲۶۰۶ کتابخانه نهادی، ۸۷۵ کتابخانه مشارکتی^۴، ۲۳ کتابخانه مستقل^۵) با ۴۱۰۹۵۳۰۲۴۹ منبع (کتاب و ...) در زیربنای ۲۰۸۸۰۲۵۳ متر مربع و حدود ۷۰۰۰ همکار (بالغ بر ۵۳۰۰ کتابدار) در ستاد ملی^۶، ۳۱ ستاد استانی و کتابخانه‌های عمومی شهری (در ۹ درجه یا گروه تخصیص درون‌داد)، روستایی و سیار است که به بیش از نه میلیون کاربر و دو میلیون عضو خدمت می‌کند و مبتنی بر اهداف، سیاست‌ها و برنامه راهبردی خود باید این خدمات را در کیفیت و کمیت، تا ده‌ها برابر امروز گسترش دهد.

^۱ ترکیب هیأت‌امنا کتابخانه‌های عمومی، بر اساس ماده ۲ قانون: وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (رئیس هیأت‌امنا)، رئیس شورای عالی استان‌ها، معاون ذی‌ربط از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، یک عضو از کمیسیون فرهنگی به پیشنهاد آن کمیسیون و تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر، رئیس کتابخانه ملی ایران، و پنج نفر از صاحب‌نظران و شخصیت‌های علمی فرهنگی کشور است که حداقل دو صاحب‌نظر، از بانوان هستند. این اعضا به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و با حکم رئیس‌جمهور برای مدت چهارسال انتخاب می‌شوند و یک نفر از ایشان به انتخاب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان دبیرکل هیأت‌امنا مسئولیت اداره امور دبیرخانه را به عهده خواهد داشت.

^۲ هشت استثناء این قانون، که از ضوابط و مقررات خاص خود تبعیت می‌کنند، عبارتند از: کتابخانه ملی، کتابخانه‌های آستان قدس رضوی (علیه‌الصلوة والسلام)، کتابخانه آستان حضرت معصومه (علیهاالرحمة والسلام)، کتابخانه آستان حضرت عبدالعظیم (علیه‌الرحمة والسلام)، کتابخانه آستان احمدین موسی (علیه‌الرحمة والسلام)، کتابخانه آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی، کتابخانه مجلس شورای اسلامی و کتابخانه‌های وقفی (تابع وقف‌نامه).

^۳ ایفلا کتابخانه عمومی را چنین تعریف می‌کند: «کتابخانه عمومی سازمانی است که اجتماع، از طریق حاکمیت محلی، منطقه‌ای، ملی و یا برخی دیگر از ساختارها و سازمان‌های اجتماعی آن را تأسیس، حمایت و تأمین مالی می‌کند. کتابخانه عمومی دسترسی به دانش، اطلاعات، آثار خیال‌انگیز و امکان یادگیری مادام‌العمر را از طریق طیفی از منابع و خدمات، بدون در نظر گرفتن نژاد، ملیت، سن، جنسیت، مذهب، زبان، سلامت یا معلولیت، طبقه اقتصادی و وضعیت اشتغال و سطح تحصیلات و ... برای تمامی اعضای اجتماع فراهم می‌کند». کتابخانه عمومی دارای سه کاربزه است: آموزش، آگاهانش (اطلاع‌رسانی / آگاهی‌بخشی) و فرهنگ (تربخشی بیشتر اوقات فراغت با تمدد قوا و تقویت ارتباط بین‌افردی مردم).

^۴ با مالکیت یا مدیریت افراد، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و غیردولتی که طبق ضوابط شیوه‌نامه «تأسیس کتابخانه‌های عمومی ... تحت نظارت نهاد» تأسیس و اداره می‌شوند.

^۵ با مالکیت یا مدیریت مؤسسان یا مدیران مسئول (حقیقی و حقوقی) که با مشارکت نهاد در تأمین منابع کتابخانه‌ای، نرم‌افزار، تجهیزات، خدمات آموزشی کتابداری و ... تأسیس و اداره می‌شوند.

^۶ ستاد ملی یا دبیرخانه مرکزی متشکل است از: ۱. دبیرکل، مشاوران، هسته گزینش، دفتر ارزیابی عملکرد و بازرسی، چهار اداره کل تحت نظر دبیرکل (امور مجلس و استان‌ها، امور عمرانی، حراست، روابط عمومی و امور بین‌الملل)؛ ۲. معاونت توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتاب‌خوانی (سه اداره کل: توسعه کتابخانه‌ها و مشارکت‌ها، تأمین منابع، ترویج کتاب‌خوانی و امور فرهنگی)؛ ۳. معاونت برنامه‌ریزی، پژوهش و فناوری (سه دفتر: برنامه‌ریزی، پژوهش و آموزش، فناوری اطلاعات)؛ ۴. معاونت اداری و مالی (دو اداره کل: منابع انسانی و پشتیبانی، امور مالی و ذی‌حسابی؛ و دو دفتر: بودجه و بهبود مدیریت، امور حقوقی).

عنوان مسئله: اقوام ایران، اجتماعات محله‌عشایری و کتابخانه عمومی

ایران مجموعه‌ای متنوع از گروه‌های قومی و اجتماعات محلی با فرهنگ‌های قومیتی، مذهبی و زبانی گونه‌گون است. این منظره فرهنگی، محصول چند هزار ساله ملتی کهن و برآیند تعامل جمعی اقوام فارس، ترک-آذری، ترکمن، کرد، عرب، لر، لک، بختیاری، قشقایی، بلوچ، مازندرانی، گیلک و ... است که با شیوه‌های متفاوت زندگی، هویت فرهنگی کشور را شکل داده و در صف متحدی قوام و دوام بخشیده‌اند. این هویت، از سویی وابسته به یکایک اجزا و از منظر کلی، متجلی در انسجام و وحدت ملی است. یکپارچگی ایران و حقوق اساسی مرتبط با آن در اصول ۱۵ و ۱۹ میثاق ملی (همچنین به‌طور غیرمستقیم در ۱۴ اصل ۷، ۱۲، ۱۳، ۲۰، ۲۴، ۲۶، ۶۴-۱۰۰-۱۰۶) دیده می‌شود و پیشرفت و پایایی و تعالی کشور، متکی بر ارج‌گذاردن به یکایک اقوام و اجتماعات، هماهنگی همگان و بهره‌مندی از کلیه ظرفیت‌هاست. از جمله، برای غلبه بر فقر و محرومیت (اطلاعاتی، آموزشی، فرهنگی، اقتصادی و ...) هم‌زمان باید با تغییر در تعریف و تفسیر فقر، سیاست‌ها و روش‌های مقابله با آن را نیز متحول ساخت و به جای التفات به نظریات کلاسیک و تک‌موضوعی رشد و توسعه، به تمرکز بر مشارکت اجتماعات محلی در فرآیند برنامه‌ریزی، پیاده‌سازی و فقرستیزی همه‌جانبه و متوازن تغییر رویه داد؛ چرخشی که متأسفانه در کشورمان کمتر و یا به‌کندی مورد توجه قرار گرفته است.

در نظر گرفتن نیازها و اولویت‌ها، اعتمادسازی و ظرفیت‌آفرینی، استفاده از منابع درونی، فعال‌سازی پایگاه‌های محلی و یافتن راه‌حل مبتنی بر جلب مشارکت‌های اجتماعات مردمی را می‌توان از رویکردهای اصلی راهبرد توانمندسازی اجتماعات محلی برشمرد. در این میان، کتابخانه عمومی یک پایگاه محلی تلقی می‌شود و تحقق رسالت‌ها و کارکردهای ویژه‌ای را عهده‌دار است. این کارویژه‌ها باید بر مبنای نیاز و خواست جامعه پیرامون (جمعیت ساکن یا کوچنده در محدوده خدمت) کتابخانه ثابت یا سیار و در واکنش به مطالبه پنهان و آشکار کاربران، در قالب بسته‌های خدمتی به ایشان عرضه و تقدیم گردد. تدارک چنین بسته‌های خدمات و برنامه‌های کتابخانه عمومی، بدون مطالعات کاربران و پیمایش و پایش مستمر نظر و رضایتمندی ایشان، ممکن نخواهد بود. بر این اساس، مطالعات کاربران در سراسر شعاع خدمات کتابخانه عمومی (در کشور گستره وسیع کشور)، موضوعیتی مستمر می‌یابد و به اقتضای تنوع اقوام و کاستی‌های پیشین در بررسی و اقدام قوم‌شناختی و متوجه اجتماعات محلی، اولویت دارد.

یکی از مظاهر این اولویت، جوامع عشایری با شیوه مداوم یا فصلی زیست‌مبتنی بر کوچ (کوچندگی) در گستره ایران زمین (در قلمروی حدود ۶۰ درصد از عرصه سرزمینی) است. بر اساس نتایج آخرین سرشماری اجتماعی-اقتصادی عشایر کوچنده (سومین سرشماری: ۱۳۸۷)، تعداد ۱٬۱۸۶٬۳۹۸ نفر جمعیت عشایری در قالب ۲۱۲٬۷۷۲ خانوار، ۱۰۴ ایل، ۵۵۲ طایفه مستقل و ۱۹۸۴۰ کوچک‌ترین رده ایلی در ۳۰ استان کشور استقرار دارند. بررسی وضعیت جمعیت عشایر کشور از ۱۲۴۵ شمسی تا آخرین سرشماری، نشانگر کاهش نسبت جمعیت عشایر در مقایسه با جمعیت کل کشور از حدود ۳۸٫۶ درصد به ۱٫۶۸ درصد است. این میزان، هرچند حاکی از گزینش یکجانشینی و زیست‌متفاوت عشایر است، در عین حال بر پشتوانه فرهنگی جمعیتی عظیم در ایران دلالت دارد و البته چیزی از ضرورت تمهید و ارائه خدمات مناسب به اجتماعات کوچنده یا محله‌های اسکان عشایر نمی‌کاهد.

شرح مسئله

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، به‌عنوان یک سازمان خدمت‌رسان در حیطه فرهنگ عمومی و برخوردار از هزاران پایگاه محلی (در قالب کتابخانه) در سراسر روستاها و شهرهای میهن، بهبود و توسعه خدمت کتابخانه‌ای در هر سه کارویژه آن (اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی، آموزش و یادگیری مادام‌العمر، تمدد قوای روحی و غنی‌سازی فرهنگی اوقات فراغت) به اجتماعات محلی و اقوام و عشایر را با تلاش برای شناخت خواسته‌ها و نیازهای ایشان دنبال می‌کند. جامعه عشایری در ابعاد گوناگون آموزش و سوادآموزی، فرهنگ کوچ و تغییرات درون‌ایلی، اقتصاد و نظام بهره‌برداری، هنر و صنایع دستی، و میراث زبانی و ادبی، دارای استعدادها و قابلیت‌های متعدد است و با چالش‌ها و محدودیت‌هایی نیز مواجهه دارد. بر این اساس، همچنین با ملاحظه روند کنونی و چشم‌انداز آتی، طراحی خدمات، برنامه‌ها و سازه ویژه کتابخانه عمومی مختص عشایر (در هر دو قالب ثابت و سیار) ضرورت می‌یابد و این درخواست‌نامه، پژوهش منتهی به لوازم نیازشناختی و قالب‌های صوری و عینی چنین مقصودی را انتظار دارد.

هدفها

- شناخت تحلیلی اجتماعات محلی عشایر کوچنده از نظر ظرفیت‌ها، علایق، گرایش‌ها؛
- دستیابی به نیمرخ (پروفایل) جمعیت‌شناختی محلی، شامل شاخص‌های جمعیتی، اشتغال، درآمد، مهاجرت، تنوع زیرقومیتی (تیره‌ها و طوایف و ایلات)، آیینی-مذهبی، زبانی، آموزشی و ... بر اساس مطالعات و داده‌های موجود؛
- نیازسنجی اجتماعات عشایر کوچنده برای هر سه کارویژه کتابخانه عمومی (اطلاع‌رسانی، آموزش و فراغت فرهنگی) در جوامع مستقر یا کوچنده (پیمایش میدانی و تلفنی) به تفکیک جنسیت در چهار رده سنی کودک و نوجوان، جوان، بزرگسال و سالمند؛
- تدقیق و جمع‌بندی خواسته‌ها و نیازها با استفاده از گروه‌های کانونی و مصاحبه با ذی‌نفعانی متنوع از سازمان‌های مردم‌نهاد و اقشار مختلف اجتماعی، با اولویت مناطق کمتر برخوردار؛
- بررسی روندهای جاری استفاده از خدمات و برنامه‌های کتابخانه عمومی در ایران و جوامع مشابه در سایر کشورها، به لحاظ نوع و موضوع منابع، خدمات، برنامه‌های ویژه و ...؛
- ایجاد نیمرخ (پروفایل) کتابخانه عمومی عشایری به لحاظ میزان مراجعه، مجموعه‌ها، خدمات، برنامه‌ها، فضا، تجهیزات و ...؛
- طراحی قالب صوری یا ساختار کالبدی-سازه‌ای و ابزار عینی کتابخانه ویژه عشایر کوچنده؛
- پیشنهاد خدمات و برنامه‌های کتابخانه عمومی ثابت و -به‌ویژه- سیار عشایری، مبتنی بر نیاز اجتماعات محلی، به صورت عملیاتی و با حضور و مشارکت آنان و کتابداران در قالب‌هایی همچون آنالیز تجربیات و بازخوردگیری.
- تعیین شرایط (ایستا: بدو خدمت؛ و پویا: حین خدمت) برای احراز صلاحیت حرفه‌ای کتابدار کتابخانه‌های عمومی عشایری و تدوین شناسنامه آموزشی آنان با ارائه برنامه آموزش‌های تخصصی-شغلی و سازوکارهای استاندارد اجرای آن (مشخص کردن اهداف، سرفصل‌ها، صلاحیت‌ها، ارزشیابی؛ استاندارد زیرساخت‌ها، محتوا، مدرسان و ...؛ در قالب‌های متنوع آموزش حضوری و غیرحضوری).

■ با توجه به ظرفیت‌های اطلاعاتی سامانه‌های کتابخانه عمومی و یافته‌های طرح‌های پژوهشی پیشین در نهاد، داده‌ها، اطلاعات پردازش شده و مطالعات مرتبط، برنامه راهبردی، تحلیل‌های تکافت (سوات^۱) و راهبردهای مربوط، سناریوهای آینده پژوهانه، سیاهه خدمات و استانداردهای آن، مباحثی در نیازسنجی آموزشی کتابدار و آموزش‌های کتابداران روستایی، تفاهم‌نامه با سازمان‌های امور عشایر و بسیج عشایری، فرایندهای کتابخانه‌ای و ... از طریق ناظر فرایندی طرح (دفتر پژوهش و آموزش) در اختیار مجری نهاد می‌شود.

قلمرو جغرافیایی و زمان پژوهش

مناطق شهری، روستایی، مسیر کوچ، سرپناه‌ها و سکونتگاه‌های غیررسمی و اجتماعات محلی عشایر کشور؛ متون و منابع به زبان‌های عربی، ایرانی-فارسی (به‌ویژه: زبان‌ها و گویش‌های عشایر) و اروپایی.

نتایج و خروجی‌های موردانتظار

- گزارش تحلیلی مطالعات برای شناسایی نگرش‌ها، علایق و ظرفیت‌های عشایر؛
- پروفایل مدون جمعیت‌شناختی عشایر مناطق مختلف، بر اساس داده‌های موجود نزد مراجع معتبر سازمانی و منابع آکادمیک؛
- گزارش روندهای جاری ملی و فراملی، همچنین پروفایل مدون وضعیت موجود در کتابخانه عمومی مناطق عشایری؛
- گزارش نیازهای احصاشده و دارای اولویت، به تفکیک جنسیت و رده‌های سنی؛
- ارائه قالب صوری یا ساختار کالبدی-سازه‌ای و ابزار عینی کتابخانه ویژه عشایر کوچنده؛
- گزارش برنامه‌ها و خدمات پیشنهاد شده مرتبط با نیازها، بر محور واحدهای مصداقی مطلوب از کتابخانه عمومی ثابت و خصوصاً سیار؛
- گزارش شرایط احراز شغل، صلاحیت حرفه‌ای و شناسنامه آموزشی کتابدار کتابخانه عمومی عشایری.

کمیته‌های الزامی برای طرح پژوهشی پیشنهادی

۱. مقدمه: پیشنهاددهنده باید شناخت و تحلیل خود از مسئله را به شکل علمی به بحث بگذارد و همین‌طور هدف‌ها و پرسش‌ها را به شکل عینی و جزئی مشخص نماید؛
۲. روش‌شناسی: به‌طور مفصل و مستند مراحل پژوهش، شیوه‌های گردآوری و تحلیل داده، فنون و روش‌های پژوهشی (مختصات مورد استفاده در این طرح) برای دستیابی به هدف‌ها و دستاوردها توضیح داده شود؛
۳. شرح خدمات و محصول: محتوای خروجی هر مرحله (فاز) مشخص گردد. همچنین قالب یا قالب‌های ارائه هر کدام اعلام شود؛
۴. زمان‌بندی و ساختار شکست کار (WBS)؛

¹ SWOT

۵. بودجه مورد نیاز برای هر مرحله و بودجه نهایی (بودجه ریزی بر مبنای شکست کار و به تفکیک سرفصل‌های هزینه‌ای)؛

۶. معرفی گروه پژوهشی به همراه کارنامه (رزومه) افراد گروه، به گونه‌ای که بتواند توانمندی‌ها، تجربه مرتبط با موضوع و مسئله، شناخت از کتابخانه عمومی، همچنین اعتبار آنان را در زمینه این درخواست‌نامه بازتاب دهد (در قالب پیوست پیشنهاد).

ویژگی‌های تخصصی پژوهشگران (علاوه بر تجربه مشابه و واقع‌کننده، همچنین تسلط نسبی بر فرهنگ و زبان عشایر)

ردیف	تخصص	مقطع تحصیلی
۱	علوم اجتماعی (الزامی)	دکتری
۲	علم اطلاعات و دانش‌شناسی، گرایش کتابداری عمومی و اجتماعی (الزامی)	دکتری / ارشد
*	معماری / طراحی صنعتی (مشاور الزامی سازه پیشنهادی)	دکتری / ارشد
*	گردشگری / کارآفرینی اجتماعی، با سابقه آشنایی و الفت با زیست عشایر (مشاور الزامی)	دکتری / تجربه حرفه‌ای
*	مدیریت، گرایش آموزشی (مشاور / همکار)	دکتری
*	علوم تربیتی، گرایش برنامه‌ریزی درسی (مشاور)	دکتری
*	مطالعات فرهنگی، مطالعات اجتماعی / با گرایش جوامع عشایری (مشاور)	دکتری / ارشد

معیارهای ارزیابی پیشنهاد

هر پیشنهاد دست‌کم در فرایندی سه‌مرحله‌ای مورد بررسی و داوری تخصصی قرار می‌گیرد: (۱) ارزیابی بسته (دوسو-ناشناس) توسط متخصص برون‌نهادی یا استاد دانشگاهی (۵۰ امتیاز)؛ (۲) ارزیابی بسته (یک‌سو-ناشناس) توسط متخصص حرفه‌ای کتابخانه عمومی، دارای پیشینه پژوهشی (۳۰ امتیاز)؛ (۳) ارزیابی کارنامه علمی و تجربی و ترکیب تخصصی گروه پژوهش (۲۰ امتیاز). پیشنهاد شایسته‌گزینش، حداقل باید ۶۰ درصد امتیاز هر مرحله را احراز کند. در صورتی که اختلاف امتیاز دو یا چند پیشنهاد برتر، کمتر از ده امتیاز باشد یا ابهام‌هایی در پیشنهاد یا پیشنهاددهنده، گزینش نهایی را دشوار کند، مرحله چهارم ارزیابی، با داوری باز و دعوت از داوران تخصصی و حرفه‌ای و نماینده گروه پیشنهاددهنده در روزهای ۲۸ تا ۲۹ مهر صورت می‌پذیرد. معیارهای ارزیابی، چنین است:

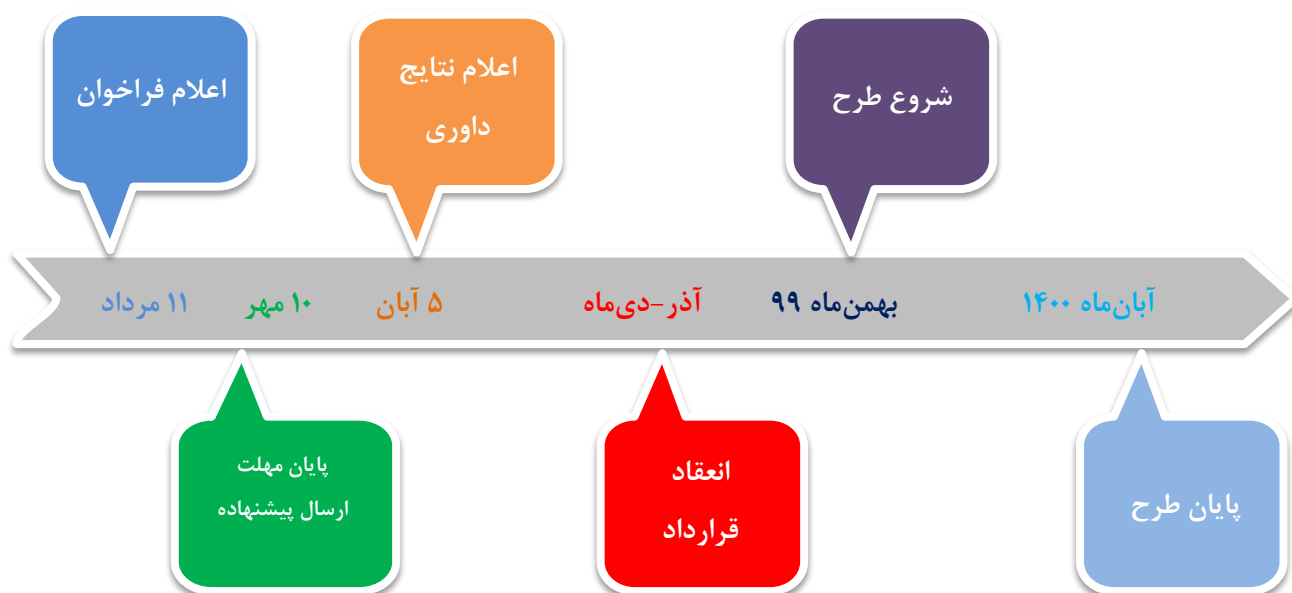
- چگونگی تبیین مسئله پژوهش و تحلیل آن؛
- فرایند و جزئیات روش‌شناختی متناسب با پژوهش؛
- تطابق با نیاز و مسئله موضوع درخواست‌نامه (سازگاری با نیاز مخاطبان و نهاد؛ و متناسب بودن با امکانات)؛
- تجربه کار در زمینه مشابه؛
- تخصص گروه پژوهشی و احراز توانمندی و شایستگی در موضوع؛
- تناسب هزینه‌ها با کارهای پژوهشی (تنوع و تعداد جامعه مورد مشاهده، مصاحبه، پیمایش و ...) و اجرایی، و میزان مشارکت و هم‌افزایی گروه دانشوران و حرفه‌مندان (کتابداران و متخصصان و مشاوران دارای صلاحیت پژوهشی و بصیرت و اشراف حرفه‌ای).

- مبتنی بر تبصره ۱ ماده ۶ دستورالعمل اجرایی قانون، معاونت‌های پژوهشی دانشکده‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز دانش‌بنیان، در صورت مقبولیت پیشنهاد در ارزیابی و کسب اطمینان از پشتیبانی علمی، نظارت اجرایی و ضمانت مرکز دانشگاهی، در شرایط مشابه کیفی و مالی، دارای اولویت خواهند بود. همچنین بر اساس سیاست تخصیص نامتمرکز بودجه ملی و در پیروی از راهبردهای عدالت‌محور، در شرایط نسبی تشابه میان دانشگاهیان و پژوهشگران استان‌ها، پیشنهادهای مربوط به استان‌های موطن عشایر و مسیر کوچ و پژوهشگران عشایری برگزیده خواهد شد.
- مجریان طرح‌های پژوهشی جاری که طرح مشترک آنان با نهاد تا اول مهر ۹۹ پایان نیافته، در این فراخوان نمی‌توانند مشارکت کنند و به همکاری با ایشان در مراحل بعد امیدواریم.

تاریخ‌ها وجدول زمانه

برای انجام این طرح حداکثر ۹ ماه اجرایی و ۱۲ ماه کلی (شامل مراحل حقوقی و داوری و مالی) در نظر گرفته شده است؛ طبق برنامه زمانی و تاریخ‌های مهم ذیل:

- ۱۱ آذرماه ۹۹: انتشار فراخوان؛
- ۱۰ مهر ۹۹: آخرین مهلت ارسال پیشنهاد؛
- ۵ آبان ۹۹: اعلام نتایج داوری پیشنهادها؛
- آبان ۹۹: ثبت در سامانه سمات ملی و دریافت شناسه رهگیری؛
- اواخر آذر و اوایل دی ۹۹: انعقاد قرارداد؛
- بهمن‌ماه ۹۹: آغاز رسمی طرح، با برگزاری جلسه افتتاحیه به منظور تبیین مسئله پژوهش و ارتباط با ذی‌نفعان؛
- آبان‌ماه ۱۴۰۰: پایان طرح، با برگزاری جلسه اختتامیه برای ارائه گزارش نهایی.

سقف اعتبار

با مراعات تناسب هزینه و روش و حجم کار اجرایی پژوهش، میزان همکاری گروهی و جلب مشارکت علمی دانشگاهیان و مشاوران عشایری و حرفه‌مندان دانشور (متخصصان و کتابداران کتابخانه‌های عمومی و ...) در گروه یا اجرای

پژوهش، همچنین تقید به اقتصاد ملی پژوهش و پرهیز از هزینه‌های گزاف، سنجش و تقویم نهایی هزینه‌های طرح‌ها بر اساس هر پیشنهاد، جداگانه صورت می‌پذیرد. با این حال، سقف اعتبار مالی این طرح ۱۰۰۰ میلیون ریال در نظر گرفته شده است؛ طبعاً در شرایط مشابه کیفی، اولویت با پیشنهادهای کم‌هزینه‌تر خواهد بود.

همچنین، در مواردی بسیار محدود اگر پیشنهادی صرف هزینه بیشتر از سقف اعتبار را، با ارتقای نتیجه پژوهش، توجیه و تضمین کند، پیشنهاد بررسی می‌شود و با نظر داوران، قابلیت‌گزينش را خواهد داشت.

■ هر یک از طرح‌های پژوهشی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، برخوردار از نظارت فرایندی و اجرایی (نهادی) و نظارت-راهبری علمی و روش‌شناختی (توسط یکی از استادان دانشگاهی) است. مبالغ نظارت و البته بالاسری دانشگاه (در پیشنهادهای مراکز دانشگاهی و پژوهشی) به سقف اعتبار اضافه می‌شود و مبلغ نهایی قرارداد را تعیین می‌کند. همچنین مجریان ارجمند طرح‌های پژوهشی، در سرآغاز طرح و برای تبیین مسئله و دعوت از ذی‌نفعان به مشارکت، موظف به برگزاری یک جلسه نهایتاً ۳۰ نفره افتتاحیه طرح بوده اجرا و هزینه آن را بر عهده دارند. گزارش نهایی طرح، انتشار یک مقاله علمی مستخرج از آن و ارائه خلاصه مدیریتی و چکیده انگلیسی، از دیگر تعهدات مجریان است. مبلغ قرارداد با توجه به شکست کار و خروجی‌های تعریف‌شده در سه یا حداکثر چهار مرحله، بعد از تأیید راهبر علمی و ناظران اجرایی و عالی، پرداخت می‌شود: (۱) پیش‌پرداخت (۲۰ درصد مبلغ، در قبال تحویل دو ضمانت‌نامه کتبی «پیش‌پرداخت» و «انجام تعهدات» با امضای رییس دانشگاه یا پرداخت وجه‌الضمان معادل به حساب معرفی‌شده نزد خزانه‌داری کل کشور)؛ (۲) پرداخت ناظر بر انجام مرحله مطالعاتی و پیمایشی؛ (۳) پرداخت نهایی و حسن انجام کار.

شیوه ارسال پیشنهاد

پیشنهاد و مستندات و پیوست‌های آن باید در دست‌کم در دو قالب ورد و پی.دی.اف، منحصرأ از طریق «سامانه مدیریت طرح‌های پژوهشی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور» به نشانی ذیل ارسال شود و شناسه موقت رهگیری دریافت کند:

<http://rpm.iranpl.ir>

*** راهنمای ارسال طرح بر وب‌گاه سامانه قرار داده شده است ***

راه‌های ارتباطی

پیشنهاددهندگان ارجمند برای پاسخ به پرسش‌ها، دریافت اطلاعات تکمیلی یا رفع ابهام احتمالی با رایانامه ذیل مکاتبه فرمایند:

research@iranpl.ir

همچنین کارشناسان گروه پژوهش مهبیای پاسخگویی به تماس تلفنی یا مکاتبه‌ای پژوهشگران گرامی‌اند:

(داخلی ۱۳۹) ۰۲۱-۸۸۹۲۵۷۹۱/۸۸۹۲۵۷۹۲

یا

۰۲۱-۸۸۹۲۵۷۹۰

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان جویبار، کوچه نوریخس، شماره ۳۱، طبقه دوم، دفتر پژوهش و آموزش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، گروه پژوهش.